

III.1.10

IZDATKI DRŽAVNEGA PRORAČUNA V POVEZAVI Z EPIDEMIJO COVID-19

Izdatki državnega proračuna v povezavi z epidemijo COVID-19

V letu 2020 so se zaradi nagle širitve COVID-19 in zaježitvenih ukrepov zdravstvene in gospodarske razmere v številnih evropskih državah, vključno s Slovenijo, močno spremenile. Gospodarstva so se soočala z upočasnitvijo gospodarske aktivnosti, večina evropskih držav in tudi širše je uvedla obsežne ukrepe za zaščito zdravja ljudi in delovanja gospodarstva. Epidemija COVID-19 je na globalni ravni povzročila zdravstveno in ekonomsko krizo. Napovedi gospodarske rasti pa so bile zelo negotove in občutljive na spremenljive razmere. Negotove razmere so se nadaljevale tudi v letu 2021.

Zaradi nujnosti takojšnjega ukrepanja ob razglasitvi epidemije je vlada na podlagi sedmih sprejetih zakonov oz. protikorona paketov (PKP) že v letu 2020 pripravila vrsto ukrepov za preprečevanje širjenja okužb, omilitev, obvladovanje in odpravo posledic COVID-19. Poleg sedmih PKP paketov iz leta 2020, ki so imeli finančne posledice tudi v letu 2021, so bili v letu 2021 dodatno sprejeti še trije.

- Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP),
- Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP). Prvi protikoronski zakon (PKP1) je zajemal številne ukrepe na področju dela in plačevanja prispevkov za socialno varnost, socialnega varstva, pravic iz javnih sredstev in uveljavljanja pravic iz naslova starševskega varstva, zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, davkov, javnih financ, plač in finančnega poslovanja podjetij.
- Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE). Cilj drugega protikoronskega paketa (PKP2) je bil predvsem gospodarstvu omogočiti oživitve investicijske aktivnosti in s tem ohranitev delovnih mest.
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE). Tretji protikoronski zakon (PKP3) je dopolnjeval prvi in drugi paket ukrepov za omilitev posledic epidemije, omogočal je še več možnosti za zagotavljanje likvidnosti gospodarstva in pomoč državljanom.
- Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV). Četrti protikoronski zakon (PKP4) je zajemal ukrepe za pripravo na drugi val novega koronavirusa. Spreminjali in dopolnjevali so se začasni ukrepi za omilitev in odpravo posledic epidemije na področju dela, delovnih razmerij, štipendij in socialnega varstva.
- Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP). Peti protikoronski zakon (PKP5) je zajemal ukrepe za zaščito delovnih mest, skrb za starejše in preprečevanje širjenja okužb, ukrepe na področju zdravstva, dela, socialnega varstva, gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, gospodarstva in prehrane ter infrastrukture.
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE). Šesti protikoronski zakon (PKP6) je zajemal ukrepe za omilitev in odpravo posledic in vpliv nalezljive bolezni COVID-19 na področje gospodarstva, dela in delovnih razmerij, socialnega varstva ter zdravstvenega varstva.
- Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE). Sedmi protikoronski zakon (PKP7) je ob dodatni pomoči za gospodarstvo vnovič prinesel enkratni krizni dodatek najbolj ranljivim skupinam prebivalstva ter dodatno pomoč zdravstvu, turizmu, prevoznikom, socialnim in zdravstvenim delavcem.
- Zakon o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (ZDUOP). Osmi protikoronski zakon (PKP8) je prinesel dodatne ukrepe za ohranitev delovnih mest in pomoč gospodarstvu v zaostrenih razmerah epidemije COVID-19, med drugim podaljšanje subvencioniranja čakanja na delo ter prevzem dela bremena za dvig minimalne plače s strani države. Zakon je stopil v veljavo 5. februarja

2021.

- Zakon o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (ZIUPGT). Deveti protikoronski zakon (PKP9) je prinesel nove bone za državljane, pomoč industriji srečanj in dogodkov, podaljšanje ukrepa nadomestila skrajšanega delovnega časa in ukrepa nadomestila za zaposlene zaradi odrejene karantene na domu ter ukrepe s področja zdravstva.
- Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19 (ZDUPŠOP). Deseti paket ukrepov (PKP10) je ob solidarnostnih dodatkih prinesel tudi odškodninsko odgovornost za primer zapletov pri cepljenju ter povračilo stroškov hitrih testov podjetjem. Podaljšana je bila veljavnost turističnih bonov 2020.

Posledično je bilo zaradi desetih proti koronskih zakonov in nepredvidljivih razmer v državnem proračunu na strani izdatkov potrebno zagotoviti dodatna sredstva, ki jih ob pripravi spremembe proračuna države za leto 2021 ni bilo mogoče v celoti načrtovati. Z namenom mobilizacije proračunskih sredstev in njihove hitre usmeritve v intervencijske ukrepe zaradi epidemije COVID-19 je Vlada tudi v letu 2021 sprejela vrsto odločitev z vplivom na sistem priprave in izvrševanja državnega proračuna.

Skladno z ZDLGPE - PKP2 se proračunska sredstva za financiranje ukrepov, sprejetih za omilitev posledic epidemije COVID-19, izkazujejo v posebej določenem podprogramu 230401 – Sredstva za financiranje epidemije COVID-19. V sklopu sprememb proračuna za leto 2021 je bilo za ta namen planirano 774,4 mio EUR, od tega 151,7 mio EUR EU sredstev (pretežno iz EU programa React-EU). Že v začetku leta 2021 se je namreč izkazalo, da bo obseg epidemije bistveno širši ter da bo epidemija trajala dlje od pričakovanj, zato je bilo za ohranitev gospodarske aktivnosti nujno hitro ukrepanje v zadostnem obsegu. V letu 2021 ni bila sprejeta odločitev o pripravi rebalansa proračuna za leto 2021, temveč je bila zagotovljena zakonska podlaga za dvig dovoljene višine odhodkov med letom. Državni zbor pa je, na podlagi ocen gibanja odhodkov, dvakrat potrdil spremembe Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022. Ministrstvo za finance je skladno s tem in v skladu z 48.a členom ZIPRS2122 rezervo za obvladovanje posledic COVID-19 povečalo v višini 1.331,2 mio EUR. Poleg tega je Vlada Republike Slovenije v rezervo prerazporedila pravice porabe v višini 169,5 mio EUR. Skladno z 42. členom Zakona o javnih financah so se sredstva iz tega naslova razporejala na postavke proračunskih uporabnikov po sklepih Vlade Republike Slovenije, v skupni višini 1.994,6 mio EUR; nerazporejenih sredstev je ostalo 6,1 mio EUR.

Ukrepom za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 je bilo iz proračuna države namenjeno 2.762,9 mio EUR izdatkov:

- 370,8 mio EUR se je namenilo subvencijam privatnim podjetjem in zasebnikom v obliki povračila nadomestila plače – začasno čakanje na delo, nadomestila prispevkov za zdravstveno zavarovanje, plačila prispevkov za ZPIZ, plačila skrajšanega delovnega časa, podpore rejcem, kmetom in pridelovalcem vina, podpore upravljavcem žičniških naprav in smučišč, sofinanciranje obratovalnih stroškov zaradi izpada v prihodkih v gostinstvu in turizmu, sofinanciranje prodajnih poti na tujih trgih ter predstavitvenih in trženjskih gradiv za promocijo na tujih trgih;
- Skozi druge tekoče domače transfere je bilo namenjeno 1.078,6 mio EUR, in sicer 915,4 mio EUR transfere v javne zavode (dodatki k plačam zaradi epidemije, povračilo izpada zdravstvene dejavnosti, zagotavljanje sredstev ZZZS, dodatni kadri v socialno varstvenih zavodih, pomoč izvajalcem institucionalnega varstva in pomoči na domu, izvajanje mikrobioloških preiskav, delo NIJZ, testiranje), 148,5 mio EUR tekočih plačil drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki (oprema za obvladovanje epidemije v blagovnih rezervah, povračilo izpada opravljanja zdravstvene dejavnosti pri koncesionarjih, dodatki koncesionarjem zaradi epidemije, sredstva za ZZZS) in 11,6 mio EUR za tekoče transfere občinam (dodatki zaradi epidemije ter sofinanciranje zaščite in reševanja lokalnim skupnostim). Ostala sredstva iz tega naslova so se

namenila za tekoče transferje v sklade socialnega zavarovanja, tekoče transferje v javne sklade in agencije ter tekoče transferje v državni proračun.

- 919,4 mio EUR predstavljajo transferi posameznikom in gospodinjstvom, kjer je bilo 250,6 mio EUR namenjeno transferom za zagotavljanje socialne varnosti (mesečni temeljni dohodek, nadomestila prispevkov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, solidarnostni dodatki študentom ter upravičencem do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka), 615,4 mio EUR izplačano v obliki različnih transferov posameznikom (turistični boni, pokrivanje izpada plačila staršev za vrtce, pokrivanje izpada prihodkov za storitve dijaških in študentskih domov, šolskih kuhinj in različnim zavodom zagotavljanje toplih obrokov za učence in dijake, pomoč izvajalcem institucionalnega varstva, pokrivanje izpada prihodkov na področju športa, kritje repatriacijskih prevozov), 46,6 mio EUR je bilo družinskih prejemkov in starševskih nadomestil (povečan znesek delovno varstvenega dodatka, solidarnostni dodatek za druge ranljive skupine. Izplačanih je bilo tudi 5,8 mio EUR transferov nezaposlenim (začasno denarno nadomestilo) ter 0,9 mio EUR transferov vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja (solidarnostni dodatek).
- Dodatkom zaposlenim pri neposrednih proračunskih uporabnikih zaradi epidemije je bilo namenjeno 104,3 mio EUR.
- Za investicijske odhodke in transfere je bilo namenjeno 59,1 mio EUR (nabava različne opreme za obvladovanje in delo v času epidemije, zagotovitev postelj za COVID-19 bolnike, medicinska in varovalna oprema, IKT oprema v vzgojno-izobraževalnih zavodih).
- Izdatki za blago in storitve so bili realizirani v višini 40,6 mio EUR (večinoma gre za stroške čistilnega materiala in storitev ter posebne materiale kot so zdravstveni material, zaščitna oprema in storitve,...).
- Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam so znašali 16,3 mio EUR (povračila nadomestila plače in začasno čakanje na delo).
- V obliki tekočih transferov v tujino je bilo evidentirano 66,7 mio EUR odhodkov (63,9 mio EUR donacij v obliki cepiv za Covid 19, Mednarodna humanitarna pomoč, prispevek v Instrument za nujno pomoč / Emergency Support Instrument, spodbude za letalsko povezljivost Slovenije).
- Skozi račun finančnih terjatev in naložb je bilo namenjeno 107 mio EUR, in sicer 97 mio EUR za ukrepe povečanja namenskega premoženja Javnega sklada RS za spodbujanje podjetništva (financiranje kreditov za mikro, mala in srednje velika podjetja za zagotavljanje likvidnosti MSP) in Slovenskega regionalnega razvojnega sklada (kreditni za naložbe in obratni kapital malim in srednjim podjetjem) ter 10 mio EUR za posojila namenjena financiranju gospodarskih subjektov na področju cestnih prevozov.

v EUR

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20, 61/20, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP in 206/21 – ZDUPŠOP) - PKP1

Člen ZIUZEOP	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
26.	Interventni ukrep povračila nadomestila plače - začasno čakanje na delo	266.694.744
28.	Plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.363
33.	Plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	866.866
38.	Nadomestila prisp. za zdrav. zavarovanje/Plačilo prisp. za pok. in inv. zavarovanje	3.729
56.	Povračila nadomestil obveznega zdravstvenega zavarovanja	50.781
58.	Enkratni solidarnostni dodatek za druge ranljive skupine oseb	300
100. a.	Plačilo stroškov ravnanja z odpadno embalažo	3.478.082
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUZEOP		271.095.865

Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 80/20, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 112/21 – ZIUPGT in 206/21 – ZDUPŠOP) - PKP3

Člen ZIUOOPE	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
11.	Skrajšani delovni čas	38.960.987
35.	Izplačila unovčenih turističnih bonov	121.398.715
39.	Financiranje gospodarskih subjektov na področju cestnih prevozov	10.000.000
51.	Podpore tržne ureditve za vino	3.661.549
76.	Povračilo izpada opravljanja zdravstvene dejavnosti - koncesionarji	10.197
84.	Pokrivanje omejenega obsega storitev dijaških domov	1.140.555
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUOOPE		175.172.003

Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (Uradni list RS, št. 98/20 in 152/20 – ZZUOOP) - PKP4

Člen ZIUOPDV	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
13.	Interventni ukrep povračila nadomestila plače - odrejena karantena	45.160.990
36.	Financiranje dodatnih kadrov	20.004.194
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUOPDV		65.165.184

Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ, 167/21 – odl. US in 206/21 – ZDUPŠOP) - PKP5

Člen ZZUOOP	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
20.	Povračilo kratke bolniške odsotnosti	1.045.453
38.	Izvajanje javne službe na NIJZ - 2020/Cepljenje proti gripi - 2021	11.575.579
41.	Izvajanje mikrobioloških preiskav	14.396.827
42.	Delovanje stalnega kondicijskega telesa	188.986
46.	Mobilna aplikacija #Ostani zdrav	56.000
55.	Povračilo začasne razporeditve/Dodatki začasne razporeditve za zaposlene	532.161
56.	Dodatek pri delu s COVID	37.213.292
81.	Strateške zaloge varovalne opreme za izvajalce socialnega varstva	3.639.430
82.	Varovalna oprema za zaposlene in dezinfekcija	5.940.849
83.	Kritje izpada prihodkov zaradi nezasedenih kapacitet	13.124.588
84.	Povračilo stroškov oskrbnine	829.205
89.	Izredna pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka	262.240.922
95.	Izgubljeni dohodek	2.695.780
101.	Zaščitna oprema za zavode VIZ ter znanost	17.587.747
102.	Pokrivanje izpada plačil staršev za vrtce	795.902
119.	Nadomestilo izvajalcem obasnega prevoza	5.487.807
120.	Nadomestilo izvajalcem mestnega prevoza	7.337.196
123.	Povračilo stroškov za zaščitno opremo, razkužila in čistila	840.399
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZZUOOP		385.528.123

Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/20, 203/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 51/21 – ZZVZ-O, 57/21 – odl. US in 112/21 – ZIUPGT) - PKP6

Člen ZIUOPDVE	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
103.	Povračilo stroškov dela začasne razporeditve zaposlenih	63.991
109.	Delno povračilo nekritih fiksnih stroškov	307.527.585
116.	Finančno nadomestilo	20.391.713
123.	Dodatki po 123. členu ZIUOPDVE	768.725.654
125.	Dodatki za direktorje	3.403.559
126.	Pokrivanje izpada plačil staršev za javne vrtce	20.274.201
127.	Pokrivanje izpada plačil staršev za zasebne vrtce	942.489
130.	Pokrivanje izpada prihodkov v študentskih domovih	2.949.902
132.	Topli obrok za učence in dijake	1.407.259
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUOPDVE		1.125.686.353

Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 203/20, 15/21 – ZDUOP, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ in 206/21 – ZDUPŠOP) - PKP7

Člen ZIUOPDVE	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
8.	Dodatki za sobivanje starša	754.438
28.	Pokrivanje omejenega obsega storitev dijaških domov	1.312.887
31.	Zagotavljanje sredstev ZZZS/Cepljenje proti Covid	66.480.785
33.	Dodatek za delo z uporabniki obolelimi za Covid - zunanji izvajalec	4.082
46.	Povračilo do 100 % bolniške odsotnosti	248.671
68.	Financiranje telemedicine	205.311
69.	Testiranje in 22. čl. ZNUPZ	52.819.423
(69.)	Testiranja nezavarovanih osebna podlagi 7. člena ZZVZ	146.902
72.	Terminalne pristojbine za navigacijske službe	750.000
73.	Nadomestilo izvajalcu prevoza potnikov - železniški promet	20.307.677
74.	Nadomestilo izvajalcem šolskih prevozov	1.835.285
75.	Nadomestilo izvajalcem občasnih prevozov s kombiniranimi vozili	716.640
76.	Nadomestilo za avtobusne postaje	312.330
85.	Povračilo izplačanega kriznega dodatka	55.906.523
86.	Dodatki za javna dela in zunanje izvajalce	1.479.791
87.	Dodatki po 87. členu	7.698.307
88.	Dodatki za dijake in študente	867.628
92.	Solidarnostni dodatek za upokoјence	11.460
93.	Solidarnostni dodatek za otroke in povečan znesek DVD	21.867.320
94.	Povečan znesek DNO	7.373.400
95.	Enkratni solidarnostni dodatek študentom	8.660.100
96.	Enkratni solidarnostni dodatek za člane kmetije	212.250
97.	Začasno denarno nadomestilo	5.057.321
98.	Stroški vzpostavitve rdeče cone pri izvajalcu	527.709
99.	Kritje stroškov namestitvev	85.399
101.	Solidarnostni dodatek za novoroјence	16.837.500
103.	Povečanje namenskega premoženja Javnega sklada RS za spodbujanje podjetništva	87.624.000
104.	Garancije za bančne kredite - Javni sklad RS za spodbujanje podjetništva	30.000.000
106.	Pomoč gospodarskim subjektom za izvedbo hitrih testov	6.001.141
107.	Plačilo prispevkov verskih uslužbencev	487.019
111.	Izplačilo mesečnega temeljnega dohodka za verske uslužbence	4.099.900
115 in 138.	Dodatki po 115. in 138. členu	1.419.190
122.	Pomoč športnim zvezam za izvedbo hitrih testov	3.846.644
126.	Sofinanciranje prostovoljnih gasilskih društev	3.438.000
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUOPDVE		409.395.033

Zakon o dodatnih ukrepih za omilitve posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 15/21, 112/21 – ZNUPZ in 206/21 – ZDUPŠOP) - PKP8

Člen ZDUOP	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
22.	Povračilo izpada opravljanja zdravstvene dejavnosti	9.480.709
23.	Osebnna varovalna oprema za zaposlene za zdravstveno nego	4.817.610
29.	Subvencioniran del minimalne plače	23.818.366
31.	Povračilo kratke bolniške odsotnosti	2.185.720
34.	Plačilo prispevkov verskih uslužbencev	703.762
36.	Enkratni solidarnostni dodatek za druge ranljive skupine	1.799.400
37.	Solidarnostni dodatek za dijake	573.050
38.	Pomoč humanitarnim organizacijam	652.000
54.	Zagotavljanje zdravstvenih storitev	471.940
60.	Enkratni solidarnostni dodatek za brezposelne osebe	1.422.150
61.	Enkratni solidarnostni dodatek študentom, ki se izobražujejo v tujini	242.700
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZDUOP		46.167.407

Zakon o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 112/21 in 187/21 – ZIPRS2223) - PKP9

Člen ZIUPGT	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
14.	Delno povračilo nadomestila plače - skrajšani polni delovni čas	191.432
27.	Izplačilo regresa	20.829.465
33.	Povračilo stroškov organizacije srečanj in dogodkov	161.633
43.	Izplačila unovčenih bonov	106.533.271
46.	Sofinanciranje upravljavcev žičniških naprav in smučičč	3.025.891
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZIUPGT		130.741.692

Zakon o nujnih ukrepih na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 112/21, 189/21 in 206/21 – ZDUPŠOP)

Člen ZNUPZ	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
18.	Dodatki po 18. členu (direktorji in ravnateljji...)	2.738.439
21.	Financiranje sekvenciranja in monitoringa v odpadnih vodah	1.501.522
25.	Povračilo nadomestila plače - karantena in višja sila	3.029.005
37.	Nujn operativni center za epidemiološke preiskave	1.079.467
38.	Nacionalni razpis za izboljšanje dostopnosti do zdravstvenih storitev	28.760
42.	Dodatki po 42. členu (župani, podžupani,...)	993.694
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZNUPZ		9.370.887

Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitve, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 206/21) - PKP10

Člen ZDUPŠOP	Naziv ukrepa	Realizacija 2021
65.	Povečanje namenskega premoženja Javnega sklada RS za spodbujanje podjetništva	10.000.000
Skupaj izplačila iz DP na podlagi ZDUPŠOP		10.000.000